

Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Vuorovaikutustilanteissa toimiminen

Puheviestintätilanteissa toimiminen

Oppilas esittää ajatuksiaan ja ilmaisee mielipiteensä itselleen tutuissa viestintäympäristöissä.

Toiminta vuorovaikutustilanteissa

Oppilas hyödyntää äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa, osaa muunnella viestintätapaansa tilanteen mukaan ja pyrkii ottamaan muiden näkökulmat huomioon.

Ilmaisukeinojen käyttö

Oppilas osaa käyttää kokonaisilmaisun keinoja omien ideoidensa ja ajatustensa ilmaisemiseen ryhmässä, osaa pitää lyhyen valmistellun puheenvuoron tai esityksen sekä osallistuu draamatoimintaan.

Vuorovaikutustaitojen kehittyminen

Oppilas ottaa vastaan palautetta omasta toiminnastaan ja antaa palautetta muille.

Tekstien tulkitseminen

Tekstinymmärtämisen perusstrategioiden hallinta

Oppilas lukee sujuvasti monimuotoisia tekstejä ja käyttää tekstinymmärtämisen perusstrategioita sekä osaa tarkkailla ja arvioida omaa lukemistaan.

Tekstien erittely ja tulkinta

Oppilas tunnistaa joitakin kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä.

Oppilas osaa käyttää tekstien tulkintataitoja oman ajattelunsa sekä sana- ja käsitevarantonsa kehittämiseen.

Tiedonhankintataidot ja lähdekritiisyys

Oppilas käyttää tiedonhankinnassaan mediaa ja eri tekstiympäristöjä sekä tilanteeseen sopivia strategioita ja osaa jossain määrin arvioida tietolähteiden luotettavuutta.

Lapsille ja nuorille tarkoitetun kirjallisuuden ja tekstien tuntemus ja lukukokemusten jakaminen

Oppilas tuntee jonkin verran lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, media ja muita tekstejä ja osaa jakaa kokemuksiaan, myös monimediasisessa ympäristössä.

Tekstien tuottaminen

Kokemusten ja ajatusten ilmaiseminen

Oppilas ilmaisee kokemuksiaan ja ajatuksiaan monimuotoisten tekstien avulla.

Oman ajattelun kielentäminen ja eri tekstilajien käyttö

Oppilas osaa ohjatusti käyttää kertomiselle, kuvaamiselle ja yksinkertaiselle kantaaottavalle tekstille tyypillistä kieltä.

Oppilas osaa otsikoida tekstinsä, jakaa sen kappaleisiin ja kiinnittää huomiota sananvalintoihin.

Kirjoitustaito ja kirjoitetun kielen hallinta

Oppilas kirjoittaa sujuvasti ja selkeästi käsin ja on omaksunut tarvittavia näppäintaitoja.

Oppilas tuntee kirjoitetun kielen perusrakenteita ja oikeinkirjoituksen perusasioita ja käyttää niitä oman tekstinsä tuottamisessa.

Tekstien rakentaminen ja eettinen viestintä

Oppilas tuntee ja osaa kuvailla tekstien tuottamisen perusvaiheita, osaa arvioida omia tekstejään ja tuottaa tekstejä vaiheittain yksin ja muiden kanssa sekä antaa ja vastaanottaa palautetta.

Oppilas osaa merkitä lähteet tekstin loppuun, ymmärtää, ettei saa esittää lainaamaansa tekstiä omanaan ja tietää verkossa toimimisen eettiset periaatteet.

Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

Kielen tarkastelun kehittyminen ja kielikäsitteiden hallinta

Oppilas tekee havaintoja ja osaa kuvailla tekstien kielellisiä piirteitä ja käyttää oppimiaan käsitteitä puhuessaan ja kirjoittaessaan niistä.

Kirjallisuuden tuntemus

Oppilas lukee sovitut lapsille ja nuorille suunnatut kirjat, keskustelelee ja jakaa kokemuksiaan lukemistaan kirjoista.

Kielitietoisuuden ja kulttuurin tuntemuksen kehittyminen

Oppilas osaa kuvailla havaitsemiaan yhtäläisyyksiä ja eroja eri kielten ja kulttuurien välillä.

Oppilas osaa kertoa itseään kiinnostavasta media- ja kulttuuritarjonnasta.

Oppilas osallistuu omien esitysten suunnitteluun ja esittämiseen.

Matematiikan arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota /arvosanaa kahdeksan varten

Työskentelyn taidot

Opittujen asioiden yhteydet

Oppilas tunnistaa ja antaa esimerkkejä oppimiensa asioiden välisistä yhteyksistä.

Kysymysten esittäminen ja päättelytaidot

Oppilas osaa esittää matematiikan kannalta mielekkäitä kysymyksiä ja päätelmiä.

Ratkaisujen ja päätelmien esittäminen

Oppilas esittää ratkaisujaan ja päätelmiään eri tavoin.

Ongelmaratkaisutaidot

Oppilas käyttää ongelmanratkaisussaan erilaisia strategioita.

Taito arvioida ratkaisua

Oppilas osaa pääsääntöisesti arvioida ratkaisun järkevyyttä ja tuloksen mielekkyyttä.

Käsitteelliset ja tiedonalakohtaiset tavoitteet

Matemaattisten käsitteiden ymmärtäminen ja käyttö

Oppilas käyttää pääsääntöisesti oikeita käsitteitä ja merkintöjä.

Kymmenjärjestelmän ymmärtäminen

Oppilas hallitsee kymmenjärjestelmän periaatteen, myös desimaalilukujen osalta.

Lukukäsite

Oppilas osaa käyttää positiivisia rationaalilukuja ja negatiivisia kokonaislukuja

Laskutaidot ja peruslaskutoimitusten ominaisuuksien hyödyntäminen

Oppilas laskee melko sujuvasti päässä ja kirjallisesti.

Geometrian käsitteet ja geometrinen ominaisuuksien havainnointi

Oppilas osaa luokitella ja tunnistaa kappaleita ja kuvioita.

Oppilas osaa käyttää mittakaavaa sekä tunnistaa suoran ja pisteen suhteen symmetrisiä kuvioita.

Mittaaminen

Oppilas osaa valita sopivan mittavälineen, mitata ja arvioida mittaustuloksen järkevyyttä.

Oppilas osaa laskea pinta-aloja ja tilavuuksia.

Hän hallitsee yleisimmät mittayksikkömuunnokset.

Taulukoiden ja diagrammien laatiminen ja tulkinta

Oppilas osaa laatia taulukon annetusta aineistosta sekä tulkita taulukoita ja diagrammeja.

Oppilas osaa laskea keskiarvon ja määrittää tyypiarvon.

Ohjelmointi graafisessa ohjelmointiympäristössä

Oppilas osaa ohjelmoida toimivan ohjelman graafisessa ohjelmointiympäristössä.

Englannin A-oppimäärän arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

Kielellisen ympäristön hahmottaminen

Oppilas osaa kuvata pääpiirteissään, millaisia kieliä on hänen lähiympäristössään, mitkä ovat maailman eniten puhutut kielet ja miten laajalti levinnyt englannin kieli on.

Kielellinen päättely

Oppilas osaa tehdä havaintoja englannin kielen ja äidinkielen tai muun osaamansa kielen rakenteellisista, sanastollisista tai muista eroista ja yhtäläisyyksistä.

Englanninkielisen aineiston löytäminen

Oppilas osaa kertoa, millaista englanninkielistä hänen omaa oppimistaan edistävää aineistoa on saatavilla.

Kielenopiskelutaidot

Tietoisuus tavoitteista ja toiminta ryhmässä

Oppilas osaa kuvata opiskelun tavoitteita ja osallistuu ryhmän yhteisten tehtävien tekoon.

Kielenopiskelutavoitteiden asettaminen ja löytäminen

Oppilas asettaa tavoitteita kielenopiskelulle, harjoittelee erilaisia tapoja opiskella kieliä käyttäen myös tieto- ja viestintäteknologiaa, harjaannuttaa ja arvioi taitojaan

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa

Taitotaso A2.1

Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa

Oppilas pystyy vaihtamaan ajatuksia tai tietoja tutuissa ja jokapäiväisissä tilanteissa sekä toisinaan ylläpitämään viestintätilannetta.

Viestintästrategioiden käyttö

Oppilas osallistuu enenevässä määrin viestintään.

Oppilas turvautuu harvemmin ei-kielellisiin ilmaisuihin.

Oppilas joutuu pyytämään toistoa tai selvennystä melko usein.

Oppilas osaa jonkin verran soveltaa viestintäkumppanin ilmaisuja omassa viestinnässään.

Viestinnän kulttuurinen sopivuus

Oppilas selviytyy lyhyistä sosiaalisista tilanteista.

Oppilas osaa käyttää yleisimpiä kohteliaita tervehdyksiä ja puhuttelumuotoja sekä esittää kohteliaasti esimerkiksi pyyntöjä, kutsuja, ehdotuksia ja anteeksipyyntöjä ja vastata sellaisiin.

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä

Taitotaso A2.1

Tekstien tulkintataidot

Oppilas ymmärtää helppoja, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sekä selkeää puhetta sisältäviä tekstejä.

Oppilas ymmärtää lyhyiden, yksinkertaisten, itseään kiinnostavien viestien ydinsisällön ja tekstin pääajatuksen tuttua sanastoa sisältävästä, ennakoitavasta tekstistä.

Oppilas pystyy hyvin yksinkertaiseen päättelyyn asiayhteyden tukemana.

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä

Taitotaso A2.1

Tekstien tuottamistaidot

Oppilas pystyy kertomaan jokapäiväisistä ja konkreettisista sekä itselleen tärkeistä asioista käyttäen yksinkertaisia lauseita ja konkreettista sanastoa.

Oppilas osaa helposti ennakoitavan perussanaston ja monia keskeisimpiä rakenteita.

Oppilas osaa soveltaa joitakin ääntämisen perussääntöjä muissakin kuin harjoitelluissa ilmauksissa.

Ruotsin kielen B1-oppimäärän arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota /arvosanaa kahdeksan varten

Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen

Kielten keskinäissuhteiden hahmottaminen

Oppilas osaa kuvata, mihin kielikuntiin hänen osaamansa ja opiskelemansa kielet kuuluvat.

Ruotsin kielen aseman ja merkityksen tunteminen Suomessa

Oppilas osaa nimetä syitä, joiden vuoksi Suomessa käytetään ruotsia ja mainita ruotsista suomeen lainautuneita sanoja.

Kielenopiskelutaidot

Toiminta opiskelutilanteessa

Oppilas harjaannuttaa ruotsin taitoaan ryhmässä myös tieto- ja viestintäteknologiaa käyttäen, huolehtii kotitehtävistään sekä osallistuu ryhmän työskentelyyn myönteisellä tavalla.

Oppilas osaa arvioida ruotsin taitonsa kehittymistä suhteellisen realistisesti.

Ruotsin kielen käyttöalueiden ja – mahdollisuuksien tunnistaminen omassa elämässä

Oppilas osaa mainita joitakin ruotsin kielen käyttöalueita ja - mahdollisuuksia.

Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa

Taitotaso: A1.2

Vuorovaikutus erilaisissa tilanteissa

Oppilas selviytyy satunnaisesti yleisimmin toistuvista, rutiininomaisista viestintätilanteista tukeutuen vielä enimmäkseen viestintäkumppaniin.

Viestintästrategioiden käyttö

Oppilas tukeutuu viestinnässään kaikkein keskeisimpiin sanoihin ja ilmauksiin.

Oppilas tarvitsee paljon apukeinoja ja osaa pyytää toistamista tai hidastamista.

Viestinnän kulttuurinen sopivuus

Oppilas osaa käyttää muutamia kaikkein yleisimpiä kielelle ominaisia kohteliaisuuden ilmauksia rutiininomaisissa sosiaalisissa kontakteissa.

Kehittyvä kielitaito, taito tulkita tekstejä

Taitotaso A1.2

Tekstien tulkintataidot

Oppilas ymmärtää harjoiteltua, tuttua sanastoa ja ilmaisuja sisältävää muutaman sanan mittaista kirjoitettua tekstiä ja hidasta puhetta.

Oppilas tunnistaa tekstistä yksittäisiä tietoja.

Kehittyvä kielitaito, taito tuottaa tekstejä

Taitotaso A1.1

Tekstien tuottamistaidot

Oppilas osaa ilmaista itseään puheessa hyvin suppeasti käyttäen harjoiteltuja sanoja ja opeteltuja vakioilmaisuja.

Oppilas ääntää joitakin harjoiteltuja ilmauksia ymmärrettävästi.

Oppilas osaa kirjoittaa joitakin erillisiä sanoja ja sanontoja.

Ympäristöopin arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Merkitys, arvot, asenteet

Oppilas osaa antaa esimerkkejä ympäristöopin tiedonalojen merkityksestä.

Oppilas osaa asettaa omia tavoitteita pienille kokonaisuuksille ja työskennellä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Oppilas osaa kuvata esimerkkien avulla kestäväen tulevaisuuden rakentamista tukevia ja uhkaavia tekijöitä.

Oppilas osaa kuvata erilaisia keinoja lähiympäristön ja -yhteisöjen vaalimiseen, kehittämiseen ja niihin vaikuttamiseen sekä toimia ohjatusti yhteisessä vaikuttamisprojektissa.

Tutkimisen ja toimimisen taidot

Oppilas osaa muodostaa aiheeseen liittyviä kysymyksiä, joita voidaan yhdessä kehittää tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohdaksi.

Oppilas osaa toimia, havainnoida, mitata ja dokumentoida tuloksia ohjeiden mukaisesti.

Oppilas osaa suunnitella pieniä tutkimuksia yksin tai yhdessä muiden kanssa.

Oppilas harjoittelee ohjatusti syyseuraussuhteiden tunnistamista ja osaa tehdä yksinkertaisia johtopäätöksiä tuloksista.

Oppilas osaa esittää tuloksiaan selkeästi.

Oppilas osaa kuvata joidenkin arjen teknologisten sovellusten toimintaperiaatteita ja antaa esimerkkejä niiden merkityksestä.

Oppilas osaa työskennellä kokeiluissa ja keksimisessä yhdessä toimien.

Oppilas osaa esitellä keskeisiä hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä tekijöitä esimerkkien avulla.

Oppilas osaa kuvata turvallisuusohjeita ja toimintatapoja erilaisissa vaara- ja ensiaputilanteissa, osaa käyttää niitä oppimistilanteissa sekä harjoittelee niiden perustelemista ympäristöopin eri tiedonalojen avulla.

Oppilas osaa toimia, liikkua ja retkeillä luonnossa ja rakennetussa ympäristössä ohjeiden mukaisesti.

Oppilas osaa tehdä tutkimuksia ympäristössä ohjatusti sekä yksin että ryhmän jäsenenä.

Oppilas osaa kuvata esimerkkien avulla ryhmässä toimimiseen, kohteliaaseen käytökseen sekä tunteiden ilmaisuun ja niiden säätelyyn liittyviä toimintamalleja ja harjoittelee niiden soveltamista eri rooleissa.

Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tutkimusprosessin eri vaiheissa ja vuorovaikutuksen välineenä.

Oppilas osaa kuvata tieto- ja viestintäteknologian vastuullista, turvallista ja ergonomista käyttöä.

Tiedot ja ymmärrys

Oppilas osaa kuvata ympäristöä, ihmisen toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin tiedonalojen keskeisillä käsitteillä ja omin sanoin.

Oppilas osaa yhdistää käsitteitä loogisesti toisiinsa.

Oppilas osaa käyttää ja tulkita erilaisia konkreettisia malleja.

Oppilas harjoittelee abstraktien mallien käyttöä.

Oppilas osaa hakea tietoa erilaisista tietolähteistä ja valita joitakin luotettavia tietolähteitä.

Oppilas harjoittelee erilaisten näkemysten perustelemista ja osaa nimetä eroja eri näkökulmissa.

Oppilas osaa havainnoida luontoa, tunnistaa yleisimpiä kasvilajeja ja niiden tunnusomaisia elinympäristöjä.

Oppilas laatii ohjatusti pienen kasvion, osaa tutkia kokeellisesti kasvien kasvua yksin ja yhdessä muiden kanssa sekä osaa pääpiirteittäin kuvata ihmisen rakenteen, elintoiminnat ja kehityksen.

Maantiedon tiedonala:

Oppilas osaa tunnistaa eri aluetasot, jäsentää omaa ympäristöään, hahmottaa opiskelemiaan alueita ja koko maapallon karttakuvaa sekä osaa kuvata alueellista monimuotoisuutta maapallolla.

Oppilas osaa käyttää karttoja ja muita geomedialähteitä tiedonhaussa ja esittämisessä.

Fysiikan tiedonala:

Oppilas osaa havainnoida ja kuvata yksinkertaisia fysikaalisia ilmiöitä arjessa, luonnossa ja teknologiassa sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä.

Oppilas osaa käyttää energia-, voima- ja liikekäsitteitä arkisissa tilanteissa ja osaa antaa esimerkkejä energian säilymisen periaatteesta.

Kemian tiedonala:

Oppilas osaa havainnoida ja kuvata olomuotoja ja tuttujen aineiden ominaisuuksia sekä harjoittelee niihin liittyviä selityksiä.

Oppilas osaa selittää aineen säilymisen periaatteen avulla esimerkiksi veden kiertokulkua tai kierrätystä.

Terveystiedon tiedonala:

Oppilas osaa kuvata terveyden osa-alueita ja antaa esimerkkejä siitä, miten terveyttä voidaan arjessa edistää.

Oppilas osaa kuvata elämänkulun eri vaiheita ja selittää murrosikään liittyviä keskeisiä kasvun ja kehityksen tunnuspiirteitä ja niiden yksilöllistä vaihtelua.

Yhteiskuntaopin arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/ arvosanaa kahdeksan varten

Yhteiskunnassa tarvittavien tietojen ja taitojen omaksuminen sekä yhteiskunnallinen ymmärrys

Yhteisten sääntöjen ja tasa-arvon periaatteiden tarkastelu

Oppilas osaa selittää yhteisten sääntöjen merkityksen ja toimia niiden mukaisesti.

Oppilas osaa perustella, miksi ihmisoikeudet ovat tärkeitä ja mihin oikeusjärjestelmää tarvitaan.

Median roolin tarkastelu

Oppilas osaa kuvailla, millainen merkitys medialla on hänen omassa elämässään ja miten erilaisia medioita voidaan käyttää vaikuttamisen välineenä.

Työnteon ja yrittäjyyden merkityksen tarkastelu

Oppilas osaa antaa esimerkkejä työnteon ja yrittäjyyden merkityksestä perheen toimeentulon lähteenä ja yhteiskunnan toimivuuden perustana.

Erilaisten arvojen, näkökulmien ja tarkoitusperien hahmottaminen

Oppilas osaa selittää esimerkkien avulla, että eri toimijoiden tuottamaan yhteiskunnalliseen tietoon liittyy erilaisia arvoja, näkökulmia ja tarkoitusperiä.

Yhteiskunnallisen tiedon käyttäminen ja soveltaminen

Demokraattisen vaikuttamisen perustaitojen sekä yhteisössä toimimisen tietojen ja taitojen soveltaminen käytännössä

Oppilas osaa soveltaa demokraattisessa yhteisössä toimimisen periaatteita ja taitoja, kuten kuuntelemista, kantaa ottamista, sopeutumista enemmistöpäätöksiin sekä vaikuttamista lähiyhteisössä.

Rahankäytön ja kulutusvalintojen perusteiden soveltaminen

Oppilas osaa perustella omaan rahankäyttöönsä sekä kuluttamiseen liittyviä ratkaisuja sekä pystyy kertomaan, millaisia muihin ihmisiin sekä ympäristöön ulottuvia vaikutuksia hänen kuluttamispäätöksillään on.

Mediataidot

Oppilas osaa käyttää mediaa yhteiskunnallisen ajattelun ja toiminnan välineenä sekä pohtia sen käyttämiseen liittyviä turvallisuusnäkökulmia.

Uskonnon arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito

Oppilas osaa nimetä opiskeltavan uskonnon lähteitä ja tekstejä sekä kuvata niiden keskeisiä sisältöjä.

Uskontoa koskevan tiedon hallitseminen, uskonnon monilukutaito

Oppilas osaa kertoa esimerkkien avulla opiskeltavan uskonnon keskeisistä rituaaleista, tavoista ja pyhistä paikoista sekä kuvata niiden merkitystä.

Uskonnon kielen ja symbolien analysointi

Oppilas osaa antaa esimerkkejä uskonnollisesta kielestä ja sen vertauskuvallisuudesta

Oppimaan oppimisen taidot uskonnon opiskelussa

Oppilas osaa hakea tietoa useasta lähteestä.

Oppilas harjoittelee arvioimaan löytämänsä tiedon luotettavuutta ja objektiivisuutta.

Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto

Oppilas tunnistaa uskontojen merkityksiä yhteiskuntien kehityksessä, kulttuurissa ja mediassa ja osaa antaa niistä esimerkkejä.

Hän osaa kuvata suomalaisen ja eurooppalaisen uskonnollisuuden juuria pääpiirteissään.

Uskontoa ja kulttuuria koskeva tieto

Oppilas osaa kuvata juutalaisuuden, kristinuskon islamiin ja niiden vaikutukseen ja historiaan Euroopassa ja islamin pääpiirteet sekä niiden keskinäiset suhteet.

Uskonnon monilukutaito

Oppilas tietää, miten toimitaan ja pyrkii toimimaan asianmukaisesti ja kunnioittavasti erilaisissa uskonnollisissa tilanteissa ja paikoissa.

Etiikkaa koskeva tieto

Oppilas tunnistaa ja osaa nimetä opiskeltavan uskonnon eettisiä opetuksia sekä uskontoja ja katsomuksia yhdistäviä eettisiä periaatteita.

Ihmisoikeusetiikka

Oppilas tietää YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen keskeisen sisällön ja osaa kertoa esimerkkejä ihmisoikeuksista.

Eettinen pohdinta

Oppilas osaa kertoa arjen esimerkkejä kestävästä tulevaisuuden rakentamisesta. Hän osaa soveltaa opiskelemansa uskonnon eettisiä periaatteita omassa pohdinnassaan.

Ajattelun ja vuorovaikutuksen taidot

Oppilas osallistuu yhteiseen keskusteluun, osaa kuunnella toisia ja ilmaista itseään.

Elämäkatsomustiedon arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Käsitteiden hallinta ja soveltaminen

Oppilas osaa selittää muutamia keskeisiä etiikan käsitteitä ja jäsentää niiden avulla joitakin elämässä kohtaamiaan eettisiä tilanteita.

Väitteiden ja perusteluiden tunnistaminen ja arviointi

Oppilas osaa löytää keskustelusta väitteitä ja niiden perusteluja sekä pohtia perusteluiden asiaankuuluvuutta

Päättelytaidot

Oppilas osaa tunnistaa virhepäättelyä ja korjata sen pohjalta omaa ajatteluaan

Vastuullisen toiminnan tunteminen

Oppilas osaa kuvata, mitä tarkoittaa itsestä, toisista ja luonnosta vastuun ottaminen sekä kertoa, mitä se tarkoittaa omassa toiminnassa

Tietojen ja käsitteiden hallinta

Oppilas osaa nimetä ja selittää joitakin kulttuuriin liittyviä ilmiöitä suomalaisesta, eurooppalaisesta ja maailman kulttuuriperinnöstä.

Oppilas osaa antaa esimerkkejä yhteisön tai yhteiskunnan kulttuurisesta moninaisuudesta.

Tietojen ja käsitteiden hallinta

Oppilas osaa nimetä joitakin katsomusten ja kulttuurien tärkeimpiä piirteitä.

Oppimaan oppimisen taidot

Oppilas osaa asettaa opiskeluun liittyviä tavoitteita, pyrkii toimimaan tavoitteiden suunnassa ja arvioi niiden toteutumista sekä yksin että ryhmässä.

Vuorovaikutustaidot ja toiminta ryhmän jäsenenä

Oppilas ilmaisee omaa katsomuksellista ajatteluaan rakentavasti ja osaa kuunnella toisten näkemyksiä ja kannanottoja.

Ihmisoikeusetiikka

Oppilas tietää YK:n yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen keskeisen sisällön ja osaa kertoa esimerkkejä lapsen oikeuksista.

Vaikuttamisen keinojen tunteminen

Oppilas osaa etsiä ja kuvata joitakin vastuullisen vaikuttamisen keinoja.

Historian arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Tiedon hankkiminen menneisyydestä

Historian tietolähteiden tunnistaminen

Oppilas osaa ohjatusti etsiä historiatietoa erilaisista tietolähteistä.

Historiatiedon tulkinnallisuuden havaitseminen

Oppilas osaa erottaa toisistaan faktan ja tulkinnan.

Historian ilmiöiden ymmärtäminen

Kronologian ymmärrys

Oppilas tunnistaa keskeiset historiaan liittyvät ajan jäsentämis muodot ja osaa antaa esimerkkejä eri aikojen yhteiskunnille ja aikakausille ominaisista piirteistä.

Historiallinen empatia

Oppilas pystyy eläytymään menneen ajan ihmisen asemaan ja nimeämään tämän toiminnan motiiveja.

Syy- ja seuraussuhteiden hahmottaminen historiassa

Oppilas tunnistaa ja osaa antaa esimerkkejä historian ilmiöiden syy- ja seuraussuhteista.

Muutoksen hahmottaminen

Oppilas osaa kuvata muutoksia ja kertoa, miksi muutos ei ole sama kuin edistys.

Oppilas osaa kuvata joidenkin esimerkkien avulla, miten muutos ei ole merkinnyt samaa eri ihmisten ja ryhmien näkökulmasta.

Jatkuvuuden tunnistaminen

Oppilas osaa antaa esimerkkejä ilmiöiden jatkuvuudesta eri aikakaudesta toiseen.

Historiallisen tiedon käyttäminen

Syy- ja seuraussuhteen kuvaileminen

Oppilas osaa kuvailla pääpiirteissään joidenkin historian ilmiöiden syy- ja seuraussuhteita.

Tulkintojen selittäminen

Oppilas osaa selittää joidenkin esimerkkien avulla, miksi sama tapahtuma tai ilmiö voidaan tulkita eri tavoin.

Ihmisen toiminnan selittäminen

Oppilas osaa esittää käsiteltävästä asiasta kertomuksen siten, että hän selittää tapahtuman tai ilmiön eri toimijoiden kannalta.

Musiikin arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Osallisuus

Musiikilliset yhteistyötaidot

Oppilas ottaa huomioon ryhmän muut jäsenet yhteismusisoinnissa.

Musiikilliset tiedot ja taidot sekä luova tuottaminen

Laulaminen ja soittaminen ryhmän jäsenenä

Oppilas osallistuu yhteislauluun ja -soittoon pyrkien sovittamaan osuutensa osaksi musiikillista kokonaisuutta.

Musiikkiliikunta

Oppilas liikkuu musiikin mukaan ja käyttää kehoaan musiikilliseen ilmaisuun.

Musiikin kuuntelu

Oppilas kuuntelee keskittyneesti musiikkia ja esittää näkemyksiään kuulemastaan.

Luovan musiikillisen ajattelun ilmaiseminen eri keinoin

Oppilas keksii omia ratkaisuja käyttäen ääntä, musiikkia, kuvaa tai muita ilmaisutapoja ja osaa tarvittaessa ohjatusti hyödyntää musiikkiteknologian tarjoamia mahdollisuuksia.

Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito

Musiikin merkitysten havainnointi

Oppilas esittää näkemyksiä musiikilliseen toimintaan liittyvistä havainnoistaan ja kokemuksistaan.

Musiikin merkintätapojen ymmärtäminen

Oppilas toimii opiskeltujen musiikillisten merkintöjen mukaisesti musisoinnin yhteydessä.

Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa

Välineiden ja laitteiden turvallinen käyttö

Oppilas käyttää laitteita ja soittimia ottaen huomioon muun muassa äänen ja musiikin voimakkuuteen liittyvät tekijät.

Oppimaan oppiminen musiikissa

Oppimaan oppiminen ja työskentelytaidot

Oppilas asettaa tavoitteen musiikillisen osaamisensa kehittämiseksi ja toimii tavoitteen mukaisesti yhteismusisoinnissa.

Kuvataiteen arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/ arvosanaa kahdeksan varten

Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu

Taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin havainnoiminen

Oppilas osaa tehdä monipuolisia havaintoja ympäristöstä ja sen kuvista käyttämällä kuvallisia välineitä

Havaintojen ja ajatusten sanallistaminen

Oppilas osaa kuvailla taiteeseen, ympäristöön ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin liittyviä havaintojaan ja perustella ajatuksiaan sanallisesti.

Havaintojen ja ajatusten kuvallinen ilmaiseminen

Oppilas osaa ilmaista havaintojaan ja ajatuksiaan hyödyntämällä kuvien rinnalla myös muita tiedon tuottamisen tapoja.

Kuvallinen tuottaminen

Kuvallisten ilmaisukeinojen käyttäminen

Oppilas osaa soveltaa erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisukeinoja kuvallisessa tuottamisessaan.

Kuvailmaisun taitojen kehittäminen

Oppilas osaa asettaa tavoitteita ja pyrkii kehittämään kuvailmaisuaan yksin ja ryhmän jäsenenä.

Kuvien avulla vaikuttaminen ja osallistuminen

Oppilas osaa käyttää erilaisia kuvallisen vaikuttamisen keinoja ilmaistessaan mielipiteitään.

Visuaalisen kulttuurin tulkinta

Kuvien tarkastelu

Oppilas osaa tarkastella sisällön, muodon ja asiayhteyden vaikutusta erilaisten kuvien tulkintaan.

Kuvatulkinnan menetelmien käyttäminen

Oppilas osaa tulkita kuvia teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä hyödyntää tulkintojaan kuvista keskusteltaessa.

Kuvailmaisun tapojen käyttäminen

Oppilas osaa hyödyntää erilaisia kuvailmaisun tapoja tarkastellessaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria sekä tehdessään omia kuvia.

Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen.

Arvojen tarkasteleminen

Oppilas osaa ilmaista näkemyksiään taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista.

Kuvailmaisun sisältöjen ja toimintatapojen valinta

Oppilas ottaa kuvailmaisussaan huomioon kulttuurisen moninaisuuden ja kestävään kehitykseen liittyviä näkökulmia.

Liikunnan arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/arvosanaa kahdeksan varten

Fyysinen toimintakyky

Työskentely ja yrittäminen

Oppilas osallistuu liikuntatuntien toimintaan yleensä aktiivisesti kokeillen ja harjoitellen erilaisia liikuntatehtäviä.

Ratkaisujen teko erilaisissa liikuntatilanteissa

Oppilas tekee eri liikuntatilanteissa, kuten leikeissä ja peleissä, useimmiten tarkoituksenmukaisia ratkaisuja.

Motoristen perustaitojen (tasapaino- ja liikkumistaidot) käyttäminen eri liikuntamuodoissa

Oppilas osaa tasapainoilla ja liikkua erilaisissa oppimisympäristöissä.

Motoristen perustaitojen (välineenkäsittelytaidot) käyttäminen eri liikuntamuodoissa

Oppilas osaa käsitellä erilaisia liikuntavälineitä erilaisissa oppimisympäristöissä.

Fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen

Oppilas osaa arvioida fyysisiä ominaisuuksiaan ja harjoittaa nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa

Uima- ja pelastautumistaidot

Oppilas on perusuimataitoinen (Osaa uida 50 metriä kahta uintitapaa käyttäen ja sukeltaa 5 metriä pinnan alla).

Toiminta liikuntatunneilla

Oppilas osaa ottaa huomioon mahdolliset vaaratilanteet liikuntatunneilla sekä pyrkii toimimaan turvallisesti ja asiallisesti.

Sosiaalinen toimintakyky

Vuorovaikutus- ja työskentelytaidot

Oppilas osaa toimia eri liikuntatilanteissa yhteisesti sovitulla tavalla.

Toiminta yhteisissä oppimistilanteissa

Oppilas noudattaa reilun pelin periaatteita ja osoittaa pyrkivänsä vastuullisuuteen yhteisissä oppimistilanteissa.

Psyykinen toimintakyky

Työskentelytaidot

Oppilas osaa yleensä työskennellä vastuullisesti ja itsenäisesti.

Käsityön arviointikriteerit 6. vuosiluokan päätteeksi hyvää osaamista kuvaavaa sanallista arviota/ arvosanaa kahdeksan varten

Oman työn suunnittelu, valmistus, arviointi ja prosessin dokumentointi
Oppilas osaa toteuttaa kokonaisen käsityöprosessin ja tehdä dokumentointia prosessin eri vaiheista.

Tuotteen valmistaminen

Oppilas osaa valmistaa omaan tai yhteiseen suunnitelmaansa perustuvan tuotteen tai teoksen, jossa on huomioitu esteettisyys ja toimivuus.

Käsityössä käytettävien materiaalien ja valmistustekniikoiden valinta, yhdistäminen ja työstäminen

Oppilas valitsee, yhdistää ja käyttää tarkoituksenmukaisesti eri materiaaleja ja valmistustekniikoita.

Oppilas tuntee ja osaa käyttää käsityön käsitteistöä.

Työskentelytaidot

Oppilas ottaa vastuuta omasta työstään ja toimii tavoitteellisesti.

Oppilas osaa kuvata yksinkertaisten ja arkipäivään liittyvien laitteiden toimintaperiaatteita.

Oppilas osaa käyttää asianmukaisia työvälineitä, koneita ja laitteita oikein, turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Tieto- ja viestintäteknologian käyttäminen omassa työskentelyssä

Oppilas osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa ohjatusti käsityön suunnittelussa, valmistuksessa ja käsityöprosessin dokumentoinnissa.

Oman ja muiden työn arviointi, vertaispalautteen antaminen

Oppilas osallistuu rakentavasti oman ja toisten työn ja työskentelyn arviointiin ja vertaispalautteen antamiseen.

Kulutus- ja tuotantotapojen pohdinta

Oppilas osaa ilmaista, miten kulutus ja tuotantotavat vaikuttavat tuotteen elinkaaren.